

A BŰN.

1.

Van-e a bűnnek önálló lényege?

A *Van* és a *Nincsen* fogalma. — A hazugság a *Nincsen* materializációja. — A *Nincsen*, a bűn és a szenvedés lényegbeli azonossága. — A szellembukás a *Nincsennek Vanná* tétele. — A szabadakarat első jelentkezése. — Az anyagi természet a szellemnek a lelken keresztül történt kivetítése. — Miért kellene a tömegkatasztrófák? — A „becsületes ember” áldása a földnek.

A bűn lényegére azért nagyon nehéz az emberi értelem számára elfogadható magyarázatot adni, mert ti emberek a ti gondolkodásotokban a két végletre (Isten sátán, erény-bűn, stb.) vagytok beállítva. Istennél és a tiszta szellemnél azonban ez a két véglet nincsen. *Istene kívül ugyanis nincsen semmi.* Amikor azonban ezt megállapítom, hogy Istene kívül nincsen semmi, ebből az következik, hogy *csak egy Abszolútum van, és az a Van, mint fogalom. Csak ez a Van létezik, ezen kívül nincsen semmi.* Amikor behelyezkedel az abszolútba, akkor a *Nincsen számodra nem létezik, mert te az abszolútban bent vagy, te magad vagy az abszolút.* De amikor a relatívból nézed a dolgot, akkor ott áll egymás mellett a két fogalom: a *Van* és a *Nincsen*. Mert *benned keletkezik a Van fogalma és mivel te már ennek a két végletnek a szülötte vagy, azért a te értelmében a Van mellett ott van a Nincsen.* Ha benne vagy az Istenben, az Abszolútban, akkor nincs előtted semmi nem létező, csak a *Van* ismered, a *Nincsent* nem.

Egy hasonlatot fogok használni. Egy üveget megtöltesz vízzel, vagy más folyadékkal színültig és gondold, hogy ez a folyadék te vagy; akkor ez a *van*, mert minden el van általa foglalva. És mivel abban a térben nincsen semmiféle hely, mert színig meg van töltve, ott a te szempontodból semmi nincs rajtad kívül; előtted az a fogalom, hogy *nincsen*, megszűnt, vagyis az üresség fogalma megszűnt, mert te magad vagy bent.

Te a te életeddel benne vagy a Vanban, ezt tudod; de mint ember az abszolútba nem tudsz behelyezkedni, mert benned van a *halál* törvénye, a *Nincsen* törvénye. Az Isten helyes fogalma tökéletesen kizárja a másik fogalmat: a *Nincsent*; de amikor te mint ember gondolkodol róla, akkor a *Nincsen* is van és tulajdonképp amikor a *Nincsen Vanná* lesz a számodra, akkor már megvan a fénynek az árnyéka, megvan az Abszolútnak követője Hozzá viszonylagosan. Mert hiszen csak Őhöz viszonyítva kelhet életre a *Nincsen az értelem-*

*ben*¹* És ezzel megteremtődik az első lehetőség, mihelyt elfogadod a Nincsent, hogy az van. **Az Istentől való eltávolodás tette lehetővé a Nincsen fogalmát. A Nincsenből, a lehetetlenből veszi a szellem azt a fogalmat, ami valójában csakugyan nincs. És így a rossz, a bűn tulajdonképpen egy „Nincs”. De mivelhogy a szellem, vagyis a Van a Nincsent lehetővé tette, a Nin-csennek életet adott, azért a Nincsen hatalommá vált a felfogásban.** Mert a *Van* az egyedüli igaz, az a valóság. Mert mi az igazság? A dolgok valósága. Azonban amikor a szellem a *Nincsen* felé fordul, és elfogadja a lehetetlent és megpróbálja lehetővé tenni, beleviszi a lehetetlennek a gondolatát a lehetőségbe, ezzel a Nincsent lehetőséggé teszi, megvalósítja.

Mi a hazugság? A Nincsennek a materiálizációja. És ki adja neki a materializációt? A Van. (Vagyis a szellem.) És mert lehetővé teszi s a Van-lényegével életre hívja, ezzel bukást követ el, mert az ő Van-lényegét megfertőzi a Nincs fogalommái s ezzel árnyék képződik. Hiszen az ősbukás lényege is ezen fordul meg. A szellem a Nincsent lehetővé teszi, Vanná akarja tenni. Mert hisz a szellem gondolkodik, kutat, önmagából akar kihozni új produktumokat, az isteni lényegét továbbfejleszteni, mert hiszen az Isten lényege titok, aminek a végére járni nem lehet. Kimeríthetetlen mélység az isteni lényeg, az isteni szikra. **Ezért a bűn nem Isten akarata, mert ez nincs az Isten lényegében. A tévedő szellem a sötétségből, vagyis a Nincsenből vesz magához és azt akarja továbbfejleszteni a Vanban. Erre azonban soha nem képes. És amíg a tévedéséhez, a Nincsenhez — ami az Isten lényegéből hiányzik — ragaszkodik, addig semmi sem nyújthatja neki azt a természetének megfelelő, tökéletes boldogságot, ami az ő lényegét kielégítheti. Nem lehet boldog mindaddig, ameddig vissza nem tér az Abszolúthoz, a Vanhoz, vagyis az igazhoz és abból nem hozza ki azokat a fejleményeket, amelyeket Isten a teremtés pillanatában beléje helyezett. Két véglet nincsen az Istenben, és éppen úgy az Istenből kipattant tiszta szellemlény részére sincs a Nincsen.** A szellemek közt ugyan nagyon sokan voltak, akiknek részére a Nincsen is lett; de mikor belát-

¹ * *Isten van* s minden, amit és akit teremtett (életprincípium, vagyis élet, és szellem) tényleg vannak, *a valóságban létező dolgok.* — Minden más azonban, amit nem az Isten teremtett, (bűn, és annak következményei) *csak az értelemben, a felfogásban* vannak, de önmagukban, a valóságban nincsenek meg. Miután ezek tisztán szellemi dolgok, ezek megértésénél az ember testi megjelenésétől, továbbá a tér és idő kategóriáitól teljesen el kell vonatkozni.

ták, hogy a Nincsen céltalan és oktalan, s *elfordultak tőle, rögtön nem volt a Nincsen. Ameddig a hazugságot, a nem létezőt, a valóságtól eltérő valamit akarja a lélek kierőszaokolni, addig mindig csak szenvedés és fáradtság lesz az osztályrésze.*^{2*}

Azt hiszitek, hogy amit így neveztek: sátán, ördög, az létezik? Ez sincs a maga valójában, csak elvei vannak, de ezek az elvek is, mivelhogy nem az Abszolútból jöttek, valójában nem léteznek, mert nincs és nem is lehet örök életük. Ezeket csak a Van, az Isten hosszútűrése^{3} engedi létezni, mert önmaguknak nincsen életük, mert amikor a szellem eldobja magától ez elveket, ezek azonnal meg is szűntek létezni. Ilyképpen ez nem valami külön hatalmaság, hanem csak egy tévedés. Nem látjátok-e abból is ezt, hogy a bukás nem egyszerre való zuhanás, hanem fokról-fokra való alásüllyedés, amivel együtt az értelem világossága és az érzelem melegsége is csökken?!^{4*} Amit a biblia, meg a „*Szellem, erő, anyag*” mond, hogy „*kitaszítottak*”, ezt nem szó szerint kell érteni, hanem a szellemi képességekben ők maguk zárták ki magukat a lehetőségekből, mert a Nincsen hova-tovább sűrűbbé vált, sötétséggé lett, és ezáltal az értelmet befolyásolta. Mert a sátáni elvnek csak az emberen keresztül van betekintése a mennybe, maga az elv onnan száműzve van az anyag fogságába. Csak a szellem élete által jut felszínre.**

És miért nevezzük a durva és tompa bűnököt nagy bűnöknek? Mert azoknak már álig van életreztetésük, csak a legdurvább ingerekre reagálnak. Hiszen a föld sem képes a magasabb világok rezgéseit átvenni ugyebár? Éppúgy az ellentétbe alásüllyedt szellemek bizony csak nagyon durva rezgéseket tudnak magukból kibocsátani és magukba felvenni. A durva bűnökbe alásüllyedt szellem nem képes a finom megérzéseket magába felszedni, mert ha képes volna, mindenütt zavart csinálna. De ő nem képes erre. A gonosz tehát nem tökéletes valami, hanem tökéletlen töredék. Van benne is isteni lényeg, mert hiszen az élet maga isteni lényeg. De az Isten szellemét felfogni csak bizonyos tisztasági fok elérése után képes a szellem; az alacsonyfokúak nem tudják felfogni, mert hiányzanak hozzá a megfelelő fogalmaik.

² * Ezen a törvényen alapszik annak is a helytelen, téves, és rossz következményekkel járó volta, ha valaki fantasztikus és képtelen terveket akar megvalósítani, ha munka nélkül, hazugsággal akar előnyökhöz jutni stb., stb.

³ ** Vagyis az, hogy Isten meghagyja teremtményei szabad akaratát.

⁴ * Holott, ha léteznék egy személyes ördög, ez természetesen azt a szellemet, akit megragad, azonnal lerántaná önmagához a legmélyebb kárhozatba s nem csak lassanként, fokról-fokra süllyedne alá a tévedező szellem.

*

Isten Egy, Ő a Valóság; Őrajta kívül nincsen semmi valóság; mert ami van, ami létezik, az Őbenne van,¹. Obelóle van, mert Őrajta kívül nincsen semmi egyéb. A szellemek teremtése, a világok keletkezése, minden az Isten lényegének — hogy úgy mondjam — a szétterjeszkedése. Ahogyan az ember látja a világot, a világmindenséget, amennyit ő fel tud fogni és a lelkében, mint valóságot meg tud rögzíteni, ebben mindenben az Isten van jelen. Mert Őrajta kívül nincsen semmi.

Ez a *Nincsen* nem hatalom, nem létező valami; *ezt a szellem csak a maga lényegének kisugárzásában veszi észre akkor, amikor megállapítja önmagában is, hogy azon kívül, amit ő fel tud fogni, nincsen semmi. A Nincsen mindig a létezőnek a határát jelenti.* Már most, ha ez a határ elkövetkezik a felfogásban, akkor a szellem kénytelen visszahúzódni, hogy az életét, a ténykedését a létezővel, a Vannal folytathassa. De hogyha az ember — mert itt csak az emberről beszélek — mindig a létezőnek ennyire a szélén jár, a maga létezésének a *Nincsen*nel érintkező határvonalait mindig meglátja, akkor ez azt jelenti, hogy a *Vantól*, az Istentől messze eltávolodott. A tulajdonképpeni eltávolodás onnan kezdődik, hogy a lélek az abszolút Igaztól, az abszolút Jótól elfordult és az őáltala teremtett és kigondolt igazat és jót — amely csak részben volt a valóságnak az eredménye, részben pedig a *Nincsené*, a lehetetlené — teszi lehetővé elfordulása és elfajulása folytán. Mivel pedig az Ő Teremtőjével való összeköttetését csak részlegesen tartotta meg, az ő további ténykedéseiben ez a hiányos összeköttetés érezteti a hatását: a gondolataira, az értelmi énjére homály borult, az érzelmi világára pedig sűrűség és dermedtség szállt alá és mint valami köd árnyékolta be az egész lényét. **Nem tudta, helyesen megítélni azt az eredményt, amit ennek következtében az ő munkálkodása létre hozott, s azt hibásan jónak és igaznak fogadta el. Ez volt az ő tévedése. Mivel pedig ezt jónak és igaznak fogadta el, s ezen az úton indult el tovább az ő ténykedéseiben, ennél fogva a második eredmény még hibásabb lett és még nagyobb tévedéseket szült, a következmény pedig mindig nagyobb sötétség és mindig nagyobb sűrűség lett. Végül ott vette észre magát a lélek, hogy a Nincsenhez közel érve, a valóság és ezzel együtt az ő ténykedésének az ereje is nagyon csekély lett. Így az élet mindig szűkebb és szűkebb határok között mozgott és mind korlátozottabb és kötöttebb lett a szabadsága.**

Mert minden lélek a maga kicsiny világát — t. i. amit maga teremtett magának — alakítja, javítja, tisztítja, tökéletesíti, vagy pedig benépesíti a *Nincsenel* való egyesülés gondolataival, és hibás ténykedéseivel. Így azután az ő külön világa más hasonló gondolkodású, és érzésű szellemek világával összekapcsolódva mind nehezebb és nehezebb életfeltételeket teremt az azokat létrehozott szellemek számára. A *Nincsen* az a homály, az a semmi, az a lehetetlen, az a köd, amely ráborul az értelemre. Az a merevség és hidegség, amely az érzésvilágot megbénítja és később, későbbi eredményekben nehézzé és súlyossá teszi a mozgási lehetőséget s folyton szűkebb határok közé szorítja a szellemet. **És ez természetes is, mert hiszen az isteni lényeg mind nagyobb és nagyobb hiányt mutat fel abban a teremtésben, amelyet a szellem önmagának alkotott. Így mind nagyobb és nagyobb hiányokat észlel a szellem. Ez az a bizonyos bűnbeesés, a teremtésnek az elkorcsosodása és eltévelyedése, amely az ő eredményeivel együtt a szellemre nézve bűnhődést, kárhozatot, dermedtséget és halált okoz.**

Az isteni lényeg kevesbedése folytán mindig nagyobb és nagyobb szükségérzések állnak elő, a szellem vágyvilágában mindig nagyobb és nagyobb hiányok keletkeznek, amelyeket semmivel sem tud áthidalni, mert hiszen mindig ott mozog a lehetetlenség mesgyéjén. Mivel pedig ez a hiány, mint természetes következmény, mint a bűnbeesés tulajdonképpeni eredménye állt be a szellemnél, ennél fogva nem képes e hiány- és szükségérzet igazi okát megtalálni, nem képes belátni, hogy mi okozza a szenvedéseket, azt a hiányérzetet, amelynek hátrányait szenved. **És mivel még mindig kifelé, a semmi felé van fordulva: tévelygésében azt hiszi, hogy a hazugságnak létrehozásával, a lehetetlenségnek lehetővé-tenni-akarásával új alkalmakat és új lehetőségeket teremthet, amelyek biztosítani fogják számára mindazokat az előnyöket, amelyeket az ő teremtett világában nélkülözni kénytelen.** Ennél a levezetésnél mint vezető szálát, a szellem tévelygésének vezető szálát mindenütt abban a hibában találhatjuk meg, hogy a szellem az Istennel való összeköttetést meglazította, illetőleg megtagadta. A tagadás az, amit a léleknek első, kicsiny, téves rezdülésében, a gőgnek megszületésében látunk jelentkezni. A gög az Istennel szembehelyezkedésre kényszeríti a teremtett lényt s arra indítja, hogy önmagát Istenhez hasonlónak tartsa. Ennek következtében az érzésvilágában nem nyújtja az ő Teremtőjének a köteles szeretetet és

hálát, nem akar Tőle függeni, nem engedelmeskedik Neki, nem akarja a saját akaratát a Teremtő akaratának alárendelni, mivelhogy ő is ráésmélt a tudás^{5*} által arra az igazságra, hogy ő is nagy és hatalmas a maga mivoltában, ráésmél a maga istenségére, azaz isteni származására. És mikor erre ráésmél, ez a tudat őt megszedíti, és ez a szédülés okozza azt, hogy elszakítja magát az engedelmesség érzésétől és elfordul a Teremtőtől. Azt hiszi az első pillanatban, hogy neki nincsen szüksége az összeköttetésre, nincsen szüksége a Teremtőjével folyton-folyvást való egyesülésre, mert hiszen ő hasonló az ő Teremtőjéhez és ő is képes lesz mindazokat megcselekedni, amiket az ő Teremtője cselekszik.

Ez az a bizonyos szabadakarat a maga őseredeti formájában, amikor a szellem tudatára ébred annak, hogy ő kicsoda és micsoda, annak a nagyságnak, ami tulajdonképpen tényleg benne van az ő lényében, azoknak az erőknek, és annak a hatalomnak, amelynek birtokában érzi magát. Egy kicsiny gondolatszál csupán az értelemben, amely máris megbontja az összeköttetést és ezt fokról fokra mindig kevesbíti. Miután pedig elfordult, a saját akaratával új célokat keres, és új célokat lát maga előtt. Csak egy gondolatnyi kicsiny árnyék ez, amely közibe férkőzik a Teremtőnek és a szellemnek, illetőleg amelyet a lélek magában kialakít, és hatásaiban óriási elkülönülést hoz létre. Ennek a kezdetnek folyományaként az érzelmi szálak is elválnak és a lélek azáltal, hogy nem köti magát folyton-folyvást jobban az ő Teremtőjéhez, az erőforrásnak azokat a szálait is elszakítja, amelyek vele az ő isteni mivoltát éreztetik és lefokozza azokat a lehetőségeket, amelyek őt a tökéletesség elnyerésére vezető úton előresegítették. És amennyire érzelmileg hidegül és halványul a szeretet Isten iránt, annyira veszít a szellem az ő ragyogásából és érzelmi melegségéből és egyszersmind az ő hatalmából és ténykedési lehetőségeiből. És ez természetes is. Hiszen nincsen többé, ami pótolja azt az erőforrást, amelyből az ő ténykedéseihez, az ő alkotásaihoz, az ő teremtéséhez erőt meríthetne.

Mert igenis megvan a lehetőség arra, hogy a teremtett lény is teremtsen, továbbfejlessze a teremtettséget, az ő egyéniségének termékeivel behintse a *Nincsent*, a *Semmit*. De ezeknek a teremtettségeknek, ezeknek a termékeknek élő, eleven erőt kell magukból kisugároz-

⁵ * V. ö. a szentírásban a paradicsombeli „tudás fájának” allegóriájával.

niuk, hogy ezek az élő eleven erők mindenütt világítsanak a Semmi-
ben, hogy a Semmit, a *Nincsent* hatályon kívül helyezhessék. Nem
mintha a Semminek volna valamiféle hatása, vagy ereje, de mint lehe-
tőség a szellemnek gondolatvilágára mégis árnyékot vethet. *Egyedül*
Isten Maga a Van az Ő tökéletessége folytán; Őrá nézve a Semmi nin-
csen, nem bír semmiféle hatással, az az ő részére nem létezik, mert Ő
maga a Van. A teremtett szellem számára azonban ez a Nincsen már
Vanná lesz a képzeletben; mert abban a pillanatban, amikor eltávolo-
dik a tökéletesség forrásától, ő maga máris nem képes a tökéletességre,
mert ő még nem tökéletes, bárha a tökéletességre képesítő mind-
azok a lehetőségek benne vannak a lényében, amelyek szükségesek
neki arra, hogy teljesen tökéletessé lehessen. Mivel azonban — bárha
a Vanból lett — mégis a Nincsen felé kénytelen terjeszkedni, ennél
fogva szükségképpen tudomást vesz a Nincsenről, amikor a maga le-
hetőségeit kibocsátja az árnyékba és ezáltal arról tudomást vesz. Ab-
ban a tudatban rejlik tehát az ő részére a megpróbáltatás, hogy ha ő a
Nincsenre hat, akkor azt benépesítheti önmagából a Vannal. De ez is
csak látszat és csak az ő számára fennálló lehetőség, mert még akkor
nem tudja azt, hogy az Istenen kívül nincsen semmi.

Amikor a szellem elszakította magát az ő Teremtőjétől, s tovább
folytatja a *Nincsen* felé a munkálkodását, az ő munkálkodása már ár-
nyékossá válik. A még tovább való munkálkodás még sötétebb ár-
nyékba borítja őt egészen addig az utolsó pontig, amikor számára
megálljt parancsol az a lehetőség, amelyet ő még kihasználhatni vél.
Ezt a homályt, ezt az árnyékot természetesen folyton szedi magára a
szellem; mert hiszen *a szellem élete és mozgása éppen abban áll, hogy*
felszednie és leadnia kell: felszednie magára az isteni lényegből és le-
adnia magából, azaz telítenie a Nincsent az isteni lényeggel. De hogy-
ha egyszer megszakította az összeköttetést az Istennel, akkor nem te-
lítheti a Nincsent az isteni lényeggel, mert csak önmagából adhat, és
csak önmaga fogy el (az ő fénye és ereje t. i., amellyel telíti a maga
körül teremtett világot). **Így oda jut, ahol a sűrű anyagi világok áll-**
nak; amit ti mint anyagi természetet láttok magatok körül ezen a
földön, az mind a ti szellemeteknek a lelketeken keresztül történt
kivetítése. Ide jutottatok és ide jut minden lélek, aki felébred itt a
földön s látja, hogy körülötte egy szilárd világ van; előtte állnak az
óriási hegyek s az átlábolthatatlan tengerek, előtte áll a természet
kegyetlensége, körülötte van az állatvilág, a mérges növények vi-

lága, stb., stb., mind megannyi ezer meg ezer ellenség, amelyet neki meg kell semmisítenie, amelyet fel kell dolgoznia, ha boldog akar lenni. Persze ő nem tudja azt, hogy ez mind az ő lelkén keresztül elfolyt isteni erőknél a materializációja, anyaggá változása, nem tudja, hogy mindezt az ő akaratával, az ő vágyával teremtette meg maga körül. Mert az ő akarata, vágya testesült meg; a Nincsenből, a lehetetlenből vett eszme megfogta és körülzárta őt és megállította az ő terjeszkedésében s most ott áll a Semminek, a Nincsennek a küszöbén, körülötte minden van, él és fogva-tartja az Ő akaratát. És előtte áll a rémek-réme: a megsemmisülés, a halál, amely minden egyes alkalommal újra meg újra a szellem tudatába vájja magát, éreztetve vele, hogy nem vég nélküli az ő létezése, hanem véges.

Amikor azután ebben a véges életnek tudatában megérkezik a szellem az ő fluidi világába, az erőknél ebbe a forrongó állapotába, Isten kegyelme utána küldi a mélyen bukott szellemeknek az ő szeretetét a kegyelmi törvény alakjában. És az engesztelődés lehetőségét nyújtja a fogságban sínylődő szellem felé azáltal, hogy *azokat az erőket, amelyeket a szellem megrontott: a hazugságnak, a tagadásnak, a gőgnél erőit fluiddá morzsolja fel, és időközönként megengedi azoknak, hogy a felszínen megjelenhessenek. T. i. felhossa a fizikai síkra mindazokat a teremtési eredményeket, amelyeket a szellem teremtett s mindennek a saját természete és fokozata szerint megjelenési formát ad, hogy abban a formában megjelenve rotáljon annak a törvénynek keretében, amelyet követni tartozik, hogy minden egyes fordulóval nemesedjék, tisztuljon, vesztessen merevségéből, mozdulatlanságából; hogy minden egyes fordulóval puhábbá, jobbá és a világosságot elfogadóbb természetűvé alakuljon.*

Az a növény-lélek (ami alatt nem egyéni lelket, hanem fluidot kell érteni), amely az egyik fordulóban még mérges, káros hatású erőket, gázokat dolgozott fel a latens pihenő fluidokból és elemekből, a következő fordulónál már egy fokkal enyhébb, és magasabb rendű — hogy úgy mondjam — engeszteltebb elv szerint termi meg az ő határait, az ő gyümölcseit. Így az engedetlenség folytán keletkezett fluidokból és erőkből az Isten kegyelmi törvénye folytán később előbbre vivő, használható, jót szolgáló növények testesülését hozza elő.

Hiszen tudjátok, hogy vannak olyan növények, amelyeket semmiféle állat nem fogyaszthat el, mert mérgesek. De ugyanannak a nö-

vénynek a lelke (elve) minden egyes fordulónál veszít mérgeességéből és később már olyan ártatlan fűszál sarjad ki azokból az elemekből, amelyeket felszed és felhasznál a maga megjelenési formájának felépítésére, amely már embernek, állatnak egyaránt táplálékául szolgálhat. Mikor már a füvet, a növényt megeheti az ember és az állat, akkor már annak a növénynek a lelke óriási nagyot emelkedett a minőségben. Ugyanígy van az ásványokkal is, a kővel, a vassal, stb. A kő elporlik, a vas feloszlik és a többi fémek és ásványok is anyagi szempontból úgyszólván a megsemmisülés állomásain mennek át, amikor elemeikre bomlanak, hogy egy-egy turnus elvégzése után következő megjelenésükben már egy szelídebb formát nyerjenek és más, finomtabb, hasznosabb kőzet, vagy ásvány alakjában jelenjenek meg.

Mennyivel inkább szükséges, hogy az emberben működő átalakító erő, az az olthatatlan nagy vágy, amely őt munkára készíti, dolgozzék, gondolkozzék, törekedjék arra, hogyan tudná a körülötte lévő világot átalakítani, kényelmesebbé tenni az életet, irtani a rosszat és mindinkább térhez, lehetőséghez juttatni helyette a jónak mindennemű megjelenési formáját! Így szükséges és megengedett dolog, hogy az ártalmas dúvadakat, amelyek az ellentét-gondolatnak és érzésvilágnak megjelenési formái, pusztítsa és tőlük bizonyos időben megszabadítsa magát az ember, hogy a bennük fogva, lévő elv azután jobb, tisztább megjelenési formákat élthessen. De mindazok a gondolatok és mindazok az eredmények is, amelyekkel az ember maga körül a világot át akarja alakítani, és mindazok az eszközök, amelyekkel ezt a célját közelebb viheti a megvalósuláshoz, Isten szerint megengedett eszközök, mert a fejlődés processzusát segítik elő. **Ugyancsak a fejlődés érdekében szükséges, hogy mindazok a csapások, katasztrófák és felfordulások — ha még olyan szeretetelleneseknek, sőt kegyetleneknek látszanak is — bekövetkezessenek a földön, amelyek sokszor egész embercsoportokat irtanak ki. Ezeknek célja az, hogy egy-egy ilyen embercsoportban kifejlődött bizonyos igazságok és elvek (amelyek természetesen csak őszertük igazságok, de mint megrögzített elvek a haladásnak gátjául szolgálnak) megsemmisüljenek a földön, s ne tudjanak újból formába öltözködni; hogy ezáltal kényszerüljenek azok a szellemcsoportok fejlettebb igazságokat és elveket kialakítani maguknak.** Szükséges, hogy népek, nemzetek kihaljanak, állatfajok kipusztuljanak, hogy a jobb és igazabb princípiumok érvényesülhessenek.

Azonban az ellentétes gondolat és az ellentétes eszme is védi a maga jogait, mert hiszen az öntudatra-ébredés által nemcsak a jó, de a rossz is öntudathoz és az ismeret birtokába jut. És miután az általa képviselt elv, ami az ő törvénye az anyagi világban, szintén testhez jutott, ez is a maga fennmaradásáért küzd, és a nálánál jobbat és haladottabbat támadja és pusztítja. Ugyanaz ez, mint az a törvény, amelynek hatását magatokban is észlelitek, akik a felvilágosodásnak, a jónak, az igazságnak ismerői és a szeretetnek és a kegyelemnek tudatos élvezői vagytok. Bennetek is megmarad az ősi természet mindaddig, amíg csak a lelketek minden részében teljes-tökéletesen meg nem tértek. Ez a természet tüzei a jót, hogy a jobbat ne fogadja el. Azért ellene szegül annak mindaddig, ameddig az maga is a jobbnak a fokoza-tára nem emelkedik. **A nagy hegyek az ember lelkének a gögjét ábrázolják, amellyel az ember felemelkedik abba a magasságba, ameddig csak önmagát a tudás által feltolni képes.** De a hegyek nem nyúlhatnak az égig, bárha azok az elvek, amelyek ezeket létrehozták, igyekeznének is az égig emelkedni, így az emberi lélek igyekszik az ő gögijével mindenfelé emelkedni, mert ez az ő természete; ez az a természet, amely őt az Istentől való elszakadásra kényszerítette. Ez az a természet, amely az Istentől való függését megszakította. És mindaddig, ameddig az ember ezt az ő tudatában fel nem ismerte, mindaddig, ameddig ezt az igazságot az ő lelki világában ki nem alakította, nem tudhat Istenhez kapcsolódni, mert nem tud engedelmes lenni. Ameddig pedig nem engedelmes, ameddig nem alázas, ameddig nem bízza magát Isten, kegyelmére és nem helyezi az ő lelkét Isten gondviselő akarata alá: mindaddig ellenszegülő szellem ő, legyen bár az ismeretnek birtokában, vagy legyen bár a hatalom legmagasabb fokán és ismerjen bár minden nyílt és rejtett tudományt. Sőt még ha birtokában van a Krisztus által adott igazság, az Ige, az egyetlen felemelő létra is: ameddig a lelkét át nem adja az ő Teremtőjének és engedelmességgel meg nem hajol Előtte és a létét össze nem kapcsolja Istennel, mindaddig ott áll a kísértő az ő számára; *a tudatlanból jövő kísértés még mindig ott áll a tudatos határán és mindig lehúzhatja őt a homályba, a fogságba.*

Azért hiába van az emberiség elbizakodva az ő elért óriási vívmányaival és eredményeivel; hiába képzei magát nagy és világos értelműnek: ez csak az ő szellemi gögjét hizlalja fel, hogy Isten helyett önmagát tekintse istennek, aki korlátlanul rendelkezik

mindazokkal a javakkal, amelyeket ebben a földi világban ő a maga kutatásának eredményeiként a maga munkájával szerzett meg magának. Milyen messze áll ez az emberiség minden tudományával és eredményeivel a boldogságtól! Míg így gondolkozik, mindaddig hasonlatos a kötélén járó emberhez: nehezen és életveszélyesen egyensúlyozza magát, és bár lehetséges, hogy egész élete végéig kiegyensúlyozhatja magát. De amikor a másik végletbe akar átlépni — mert végül mégis csak át kell lépnie abba a másik végletbe, ahol az ő szellemi felvilágosodottságát valóra kellene váltania, vagyis bele kellene kapcsolódnia az Isten törvényébe az alázatosság és engedelmesség által — akkor, az utolsó pillanatban, megtéveszti a lépést és alázuhan a mélységbe. Ugyebár világos, hogy milyen nagyon nehéz Isten nélkül a felvilágosodott, sőt tudó embernek a sorsa is? Mert hiszen *minél magasabbra emelkedik ki a tudat a homályból, az ellentét annál nagyobb árnyékot vet arra a lehetőségre, hogy ő az Istennel összekapcsolódjék.* **Mert a tudás növekedésével a góg növekedési lehetősége is fennáll, amely megtéveszti őt és arra a hiedelemre indítja, hogy mindezeknek végokát önmagában találja meg és azt higgye, hogy ez a világosság belőle, az ő szelleméből származik, s magában véli feltalálni a teremtőerőt, a teremtőképességet.**

Ebből látható, hogy az alázatosság mily végtelenül fontos és szükséges kellék, hogy az alázatosság az erényeknek forrása és koronája. Míg a sokat tudó ember önmagában képzei a végokot, a nem tudó — bárha mindenütt másutt keresi és találja is meg — mégis Istent sejt benne, s az ő lelkének bizonytalan kereső és reszkető tekintetével az Isten felé vágyik, hogy Vele kapcsolja össze magát. Íme az alázatos, hívő lélek — habár az ő hite nem is a teljes igazságból táplálkozik (mert ez a földön igen nehezen közelíthető meg) ha tévtanokból indul is ki, sőt ha tévesek is az ő mozdulatai és cselekedetei, amelyekkel az ő Teremtőjének tetszését keresi — ha hiszi, hogy eléri azt: ez a hite lépcsőfokul szolgál számára az igazsághoz. **És engedelmissége által fokról-fokra levetkőzi a lelkének ellentétes természetét, és akkor nagyobb és tisztább mértékét tudja elfogadni az igazságnak.** Hiszen természetesen az ő lelkében is sok gonosz kinövés marad még ennek dacára is, mert a fény mellett az árnyék ott van mindenütt. És ha az Isten igazsága templomot épít az igaz Isten tiszteletére, azonnyomban mellette, annak közvetlen közelében templomot épít a sátán is a tudatos rossz számára, amely nem az emberen kívül, hanem az

ember lelkében vesz magának szállást, és abban építi föl a maga palotáját.

Mert az üdvösségre való legigazabb vágyakozás mellett is ott él az egyéni célok elérésére irányuló vágy; a legigazabb és legtisztább eszmék mellett is ott burjánzik az uralomvágy, a gőg, a hiúság, a dicsőségsszomj. És ott áll a makacsság, mert a lélek a maga tökéletlenségében és kicsinyességében nem tudja megítélni, hogy mikor, miben kell szilárdan megállania, és mikor, miben kell engednie; és enged ott, ahol az ő egyéni énje számára hízelgőbb, — mert hiszen a dicséret és a hízelgés mindig megejti a lelket — míg az igazság kemény hangja ellenszegülésre és makacsságra indítja őt. A finom lélek ugyan, aki az isteni szeretettől át van itatva, az igazságot sohasem kő alakjában dobálja a másik fejébe, hogy sebezzen vele, hanem illatos gyümölcs alakjában kínálja. És nem megy neki csákánnyal annak a léleknek, akit az önzés és félreértés sziklái bástyafalként vesznek körül, vagy a hazugság szövénnyével van beburkolódzva, mert tudja, hogy az annak a léleknek fájdalmat okoz.

Hiszen az ilyen lélek, ha bármilyen módon építkezett is az érdekeinek előbbre vitele céljából, mégis csak építkezett, és az ő lelkének téves munkáját nem kell erőszakkal lerombolni akarni, hanem ha másként nem lehet, kerülő utakon igyekezni hozzájutni, hogy a lélekben a jóság, a szeretet isteni virágai és következményei elhinthetők legyenek. Mert amikor az ilyen lélek megízleli a jónak, az isteni igaznak a gyümölcsét, ő maga siet lebontani a maga körül hazugságból épített válaszfalakat. És az az igazi öröm, amely eltölti a lelket, amikor ezek a romok megsemmisülve hevernek és a régi romok omladékain a megtérés örömnepét ünnepli a lélek. Mindazt, amivel a lélek így körülveszi magát, mindazt, amit a lélek így épít maga körül, hogy kidolgozza magának az ő boldogulását, a ferde irányból, a hazugságból, a *Nincsenből*, nem pedig az Istenből meríti. *S ezeket a Nincsenből merített eszközöket teszi Van-ná, azáltal, hogy az ő lelkének isteni erejéből felruházza azokat az eszméket, azokat a gondolatokat és vágyakat, amelyeket megvalósított maga körül, és étellel, tartalommal telíti azokat.* És mivel az ember lelke ezt a körülötte lévő világot felruházza és az ő szeretetével és akaratával életben tartja, az mindaddig él s mindaddig bázisul szolgál a gonosz cselvetései, kínzó és fájdalmat okozó ténykedései számára, ameddig annak a szellem életet nyújt.

Nagyon sok ilyen boldogságot megzavaró dolog van az emberek életében, amelyeket emberi elmék gondoltak ki, emberi szívek kívántak, emberi gondolatok és érzések alakítottak ki; és ezek mindaddig élnek, ameddig ezeket a lelkek önmaguktól meg nem semmisítik. És én azt mondom nektek: amit az ember az ő földi életében kigondol és az helytelen, mert nem egyezik az Isten szerető igazságával és ellentétben áll az önzetlenséggel, azzal egykor meg kell küzdenie. Mert hiába tér meg a szellemvilágba, hiába látja be annak rossz oldalát és káros következményeit, *ő a szellemvilágból nem tehet többé semmit. Hiába akarja ledöntetni azokat az építkezéseket, hiába akarja megsemmisíteni azokat az elveket, amelyeket más emberek lelkében hatékonyra tett, vagy mint törvényeket és helytelen igazságokat elhelyezett. Hiába látja mindezeknek rossz következményeit a szellemvilágból és hiába látja be tévedéseit: addig, ameddig ő azokat itt, a fizikai világban le nem rombolja, azok élni fognak.*

Gondolhatjátok, *mennyi szenvedést okoznak azok az ellentét eszméjétől indított cselekedetek, eszmék és igazságok, amelyeket egyesek világgá kürtöltek és velük megtévesztő hatásuknál fogva sok emberszellemet bűnbe döntöttek! Milyen súlyos szenvedéseket okoznak bizonyos u. n. „felvilágosult” embereknek és szellemeknek a földön hagyott munkái, amelyekkel meg akarták dönteni Isten létezését, hazuggá tenni a jót, hiábavalóvá tenni az alázatosságot és helyette mindenben a nyers erőszaknak érvényesülési jogát hirdelve, és ezzel a világ és az emberiség boldogulásának akadályait hintve szét a földön az emberek lelkében!* *Mennyit kell ezeknek szenvedniük, míg ezeket az ő lelkükből kibocsátott hatásokat megszüntethetik a fizikai világban!* Mert mindennek ismét oda kell fejlődnie, ahol volt. A szellemnek ismét arra a pontra kell feljutnia, ahonnan lebukott, be kell látnia, hogy Isten nélkül semmit sem cselekedhetik. Be kell látnia, hogy vezérelje bár őt a legjobb akarat, az igazságnak legnagyobb ismerete, önmagából mégsem tud tökéleteset alkotni, mert ő maga nem tökéletes s általa csak a tökéletes Isten cselekedhetik tökéleteset. És ameddig őt a tökéletes Isten a tökéletlenség eshetőségeinek megismertetése által a tökéletességre vezeti el, addig egy örökkévalóság járódik le. És amikor ez az örökkévalóság lejáródott, a szellem az istenségnek egy részévé válik, hogy ott csakugyan Isten gyermekévé lehessen, Istenhez csakugyan hasonlatos mindenben. *Csak akkor kezdődik el számára az a félben maradt munka, az alkotásoknak*

ama nagyszerű, kimeríthetetlen eshetőségei, melyek előtte a végtelenségben állnak.

Ennek a boldogságnak ismeretében nem vagyunk még, de azt állíthatom, hogy amint a szellem az isteni tökély felé fokról-fokra fellép, abban a mértékben nyílnak meg a lelkében a boldogságnak újabb meg újabb forrásai. Minden egyes megismerés által gazdagszik, növekedik, világosodik, tisztul, s habár benne nem is tökéletes gondolatok és eszmék születnek meg, de viszonylagos tisztaság és viszonylagos boldogság veszi őt körül, amely a lelkét mind magasabbra és magasabbra emeli.

Nézzetek csak körül itt ebben a ti zűrzavaros és az ellentét által sűrűvé és homályossá tett világotokban, és lássátok meg, hogy *akinek lelkében az isteni szeretet csak egy kicsiny tért hódított is, annak mennyivel biztosabb, mennyivel boldogítóbb, mennyivel békességsőbb és tisztább az élete!* Vegyétek csak egyszerűen azt a fogalmat, amelyet ezekkel a szavakkal jelöltök, hogy „becsületes, megbízható és igaz lélek”. Ezzel még nem mondtátok, hogy tökéletes a jóban, hogy nem eshetik tévedésbe, hogy az emberi gyarlóság egyszer-másszor nem uralkodhat felette. De nyilvánvaló, hogy a lelkében az isteni lényeg mennyire igyekszik az ő alsóbb énje felett uralkodóvá válni és alsóbb rendű énjének bűnökre, tévedésekre vezető ösztöneit mint veri béklyóba az a gondolat, hogy: „ez nem igaz, nem becsületes, nem Istennek tetsző gondolat, vagy cselekedet”. Mily szigorúan áll őrt a lelkiismeret az ő felsőbb rendű és alsóbb rendű énjeit összekötő kapuban! Milyen nagy önmegtagadó cselekedetekre, lemondásokra képesíti az Istenhez való tartozandóság, az örökéletnek reménye. Milyen békét és boldogságot árasztó az a szeretet, amely bizalommal teljesen tekint előre és a körülötte lévőkre! Csak egy embernek a megtérése, aki igaz és becsületes lélekkel törekszik a jóra, csak egy lélek, aki a reárárt kötelességeket híven teljesíti, mennyi megnyugvást, mennyi békességet, mennyi előrehaladást rejt az eshetőségekben s mily áldást jelent annak élete és megjelenése a földön! Az alázatos lélek, aki engedelmesen odaáll mintegy hullámtörőnek a viharzó tenger elé. Aki megáll az ellentétek csapkodó viharában és nem engedi keresztül magán sem a csábításokat, sem a félelmet keltő és rosszra kényszerítő körülményeket, *aki nem terjeszti tovább a bűnt, hanem megáll szilárdan annak ellenében és hitében engedelmesen Istentől várja az ő szabadditását. Mennyi rosszat feltartóztat az a továbbterjedésben, a hatványo-*

zódásban, ami mind egyedül az ő lelkierejének szilárdságán törik meg! Mennyi gonoszt semmisít meg a szelídség, az egyszerűség; mennyi jónak az előrejutásához egyengeti az utat a szerénység, mennyi igaznak a terjeszkedéséhez ad módot és alkalmat a békességes tűrés és a megelégedettség!

Ha szellemszemekkel néznétek ezt, akkor látnátok csak, hogy valóban az alázatosság erénye újjáteremtő ereje a földnek. A szeretet meleg, fejlesztő telepévé válik az alázatos lélek. Talán sokat kell szenvednie, sokat kell eltűnnie, sok hányattatásban van része az alázatos léleknek, de mindezekért hálás tud lenni az Úrnak, mert érzi a lelkében azt a kifogyhatatlan és kimondhatatlan reménységet, amely mindig nagyobb bizalommal készíti őt ragaszkodni Teremtőjéhez. Mert érzi a hitnek, sőt a meggyőződésnek azt a sziklaszilárd bizonyosságát, hogy nem lehet más igazság, mint csak az, amit az Isten adott az Igében és nem lehet semmi más módon előrejutni a haladás útján, mint csupán a rossznak feltartóztatása árán. Emellett épít jót a lelkekben, engedelmeskedik az Istennek, hogy az igazság terjeszkedhesek a földön. Úgy él és úgy érez, mint a régi zsidók, akik hittek Istenben és egyik kezükben a kard, a másik kezükben az eke szarva volt. *Az igaz embernek is egyik kezében az alázatosság fegyverével kell küzdenie, a másikkal munkálkodnia a jóban és igazban, hogy ez terjeszkedhesek el a földön.*

Ha az ember így él és így végzi a munkáját a földön, ezzel semmisíti a *Nincsennek* hatóerejét és építi az ő lelkének otthonát a Vanban, az Isten Országában tégláról-téglára az által az ismeret által, amelyet ebben a lélekben az Isten igazsága rak le hasonlóképpen tégláról-téglára, hogy felépülve az ő lelkének otthona, abba vonuljon be, hogy ott lakozhassék az Istenben és az Isten is őbenne.